

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 19. julija 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 81.

Poučni izleti in predavanja.

Dan na dan prihajajo iz vseh pokrajin naše države posamezni letniki akademij, tehnike, univerze in drugih šol v Slovenijo, da poznajo naše kraje, dobijo utise o našem delovanju, gospodarskem življenju in razvoju naših mest in podjetij.

Pretežen del takih potovanj in ekskurzij k nam prirejajo že leto za leto zlasti beograjski zavodi. Ne zadržujejo pa tudi ne druge pokrajine, ki prirejajo v velikem številu poučne izlete v Slovenijo.

K nam prihajajo pa tudi Čehi, Poljaki v vedno večjem številu. Večina ima obširen program, v katerem igra prvo vlogo razgled naših industrijskih podjetij, naših mest ter zdravilišč in letovišč.

Taka potovanja in obiski vseh znamenitosti izpopolnjujejo na lahek in praktičen način splošno in teoretično izobrazbo, pospešujejo smisel, interes in razumevanje za gospodarska vprašanja in napredek. Take ekskurzije poglobljajo zlasti pojem domovino-znanstva in ublažujejo nasprotstva.

Vsled tega bi bilo le priporočati, da bi take ekskurzije prirejale tudi domače šole. Za to bi morale skrbeti predvsem gremijske organizacije. Slišali smo, da je pripravljali zadnji letnik gremijske šole v Ljubljani večji ekskurzijo na Sušak. Če se je izvršila, bi bilo treba o tem pisati, da profitirajo od tega vsi in da se za tak koristen in praktičen način pouka intereseirajo tudi druge šole in organizacije. Pa ne samo mestni, ampak tudi podeželski gremiji naj bi prirejali take ekskurzije. Zlasti naj bi se za to skrbelo tam, kjer ni gremijske šole. S pocenimi izleti bi se mogel naš naraščaj popolnoma upoznati predvsem vsaj s podjetji v Sloveniji. Toda tudi izleti v druge pokrajine ne bi bili nemogoči.

Stroški skupnih ekskurzij so neprimerno manjši, kot potovanje posameznikov, poleg tega se pa lahko doseže za vožnjo znatne ugodnosti, poceni prenočišča in prehrano.

Pa ne samo za naraščaj, ampak v prav posebni meri bi bilo priporočati,

da se take ekskurzije prirejajo tudi s strani samostojnih gospodarjev, trgovcev, obrtnikov in industrijcev. Koliko takih skupin inozemcev smo že pozdravili v Ljubljani in Mariboru? In kje smo bili že mi?

Ekskurzije poglobljajo medsebojno spoznanje in omogočijo navezanje novih stikov. Z razmeroma malenkostnimi stroški se dajo doseči trajni uspehi, pa tudi večje investicije, storjene pri dražjih in daljših ekskurzijah v inozemstvo, so zelo rentabilne. Čuditi se je za res, da ne najdemo za take stvari pri nas prav nobenega smisla.

Slabo poznanje inozemskih tržišč, večkrat pa tudi površno poznanje celo domačih podjetij, ki se baš vsled slabega poznanja večkrat omalovažujejo in zapostavljajo na škodo inozemski konkurenci, je že temu ali onemu v prav znatni meri škodilo in pričakovati bi bilo, da bo prišla s te ali one strani pobuda za skupne izlete. Toda zastoj! Ne samo, da ne gremo ven, da bi spoznali tuji svet, da bi tam črpali informacije za svoje življenje, kapitala za svoj obrat, se niti ne zanimamo za to, če pridejo sami tuji k nam, z namenom, da nas opozorijo na možnosti poglobitve gospodarskih stikov med nami in njih domovino.

Pred kratkim smo imeli v Ljubljani dve izredno interesantni gospodarski predavanji: eno o možnostih povečanja gospodarskih stikov z Egiptom, drugo z Mehiko. Niti eno, niti drugo ni bilo obiskano tako, kot bi bilo pričakovati z ozirom na važnost predavanj. Šele kasneje, ko se je pisalo o tem po časopisih, so se oglasili razni interesi s prošnjami, da se jim navedejo viri, cene, pogoji i. dr. za predmete, o kojih se je govorilo na predavanju, ker uvažajo že dolgo te predmete iz dotičnih krajev, toda ne direktno, ampak potem inozemskih posrednikov. Mar je to rentabilno? Kdaj postanemo praktičnejši, gibljivejši? S ponosom govorimo o slovenskem trgovcu, o našem gospodarstvu, o slovenski podjetnosti, zato ne smemo tudi v tem oziru zaostajati!

likega župana mariborske oblasti, po katerem pripadajo vsi člani kozjanskega okraja v »Sreski gremij trgovcev v Celju«. — Načelstvo.

CARINSKI KREDITI NA OGRSKEM.

Državna ogrska finančna uprava je odpovedala carinske kredite, ki jih je bila dovolila importnim trdkam, in je hotela dovoljevanje teh kreditov zelo omejiti. Nekateri ogrski denarni zavodi so izrekli svojo pripravljenost, da prevzamejo carinsko kreditno kupčijo in da preskrbijo importnim trdkam potrebne kredite. Ker pa zahtevajo ogrske banke 3% več na obrestih kot je zahtevala državna uprava, so se začele pogajati importne trdke z angleškim finančnim konzorcijem. Ta je stavil prav ugodne ponudbe, za 2% boljše kot ogrske banke, in se bodo trdke pogodile z njim.

KOGRES HIŠNIH LASTNIKOV.

Organizacije hišnih posestnikov iz 33 držav so se združile v »Union Internationale de la Propriété Bâtie« s sedežem v Parizu. Od 12. do 15. septembra se bo vršil v Haagu na Holandskem mednarodni kongres hišnih lastnikov in bo razpravljalo o gostiški in stanovanjski zakonodaji ter o organizacijah hišnih in drugih posestnikov v vseh deželah, ki so v zvezi.

Novi volilni red Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

V »Službenih Novinah« št. 156 z dne 14. julija t. l. je razglašen novi volilni red Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki določa:

Na podlagi pooblaščenja člena 267 fin. zak. za 1927/28 t. l. predpisujem sledečo

UREDBO

o reorganizaciji in volilnem redu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Naziv in področje zbornice.

Člen 1. — Trgovsko-obrtniška zbornica v Ljubljani, organizirana na osnovi zakona od 29. junija 1868. leta, drž. zak. št. 85, o organizaciji trgovskih in obrtniških zbornic in na podlagi navedbe celokupne vlade za Slovenijo od 14. novembra 1918. leta, št. 118, »Uradni list« št. 11, razširjena na celo Slovenijo, se izpreminja v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Službeni naziv zbornice je:

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Vse odredbe navedenega zakona, koje se nanašajo na naziv zbornice, se nadomestijo z novim nazivom.

Področje zbornice obsega ljubljansko in mariborsko oblast z izjemo sresa Kastav v ljubljanski oblasti in Medjimurja, t. j. sresa Čakovca in Preloga v mariborski oblasti.

Sestav zbornice in zbornični odseki.

Člen 2. — Zbornica sestoji iz 48 rednih članov ter iz ravno tolikih številca namestnikov in se deli po gospodarskih strokah na tri odseke, in to na:

1. Trgovski odsek;
2. obrtni odsek in
3. industrijski odsek.

Vsaki odsek šteje 16 članov.

Zbornični člani izvršujejo svojo funkcijo brezplačno. Stroški, ki nastajajo zborničnim članom pri izvrševanju njihovih dolžnosti, se poravnajo na način, kakor to predvideva zbornični poslovni red.

Sestav zborničnih odsekov.

Člen 3. — I. V trgovski odsek spada:

- a) vsa blagovna trgovina, izvemši krošnjarstvo, prodaja tobaka in izdelkov od tobaka, kolkov in poštinih znamk in smodnika;
- b) trgovski pomožni obrti, kakor komisijonarska in špedicijska opravila, trgovinski agenti, trgovinski mešetarji, skladišča, podjetja za mirjenje;
- c) lekarniški obrti;
- d) pridobitne in gospodarske zadrage in društva, koja vrše kakšen trgovinski posel, kakor nabavne zadrage trgovcev, skladiščne in konsumne zadrage;
- e) novčana, kreditna in bančna podjetja ter podjetja za zavarovanje, kakor tudi hranilnice vseh vrst, zavodi za vzajemno zavarovanje, pridobitne in gospodarske zadrage, ki imajo namen, da pospešujejo gospodarstvo z dajanjem kreditov svojim članom (kreditne zadrage);
- f) prometna podjetja, kakor tudi državne železnice.

II. V obrtni odsek spadajo:

- a) vsi izdelovalni obrti, izvemši ona podjetja, ki so sodno registrirana in imajo obenem značaj industrijskega obrta;
- b) podjetja gostilničarskih, krčmarskih, kavarniških in drugih obratov za točenje alkoholnih pijač, kakor tudi podjetja za prenočevanje tujcev;
- c) obrtna podjetja, ki se pečajo z obdelovanjem ali predelovanjem premičnih stvari za druge, če niso sodno registrirana;
- d) pridobitne in gospodarske zadrage, ki vrše kakšno obrtno podjetje gornje vrste, kakor produktivne zadrage, ali imajo po svojih pravih namen pospeševati gospodarstvo obrtnikov, kakor delovne zadrage, skladiščne zadrage in zadrage za nabavo surovin;
- e) druga podjetja, ki niso uvrščena v kakšen drugi odsek zlasti stavbni obrti, izvoški, prevozniki blaga in potnikov po suhem in po vodi in postrežki.

III. V industrijski odsek spadajo:

- a) podjetja izdelovalnih obrtov, ki so sodno registrirana in imajo obenem značaj tovarniškega obrta;
- b) podjetja, ki so sodno registrirana in ki se pečajo z obdelovanjem ali predelovanjem premičnih stvari za druge, kakor apreturški zavodi, tovarne za tiskanje tekstilnega in sličnega blaga, tiskarne, ako obseg njih obrata ni rokodelski;
- c) stavbna podjetja, ki so sodno protokolirana;
- d) rudarska podjetja in topilnice (plavži). Ako je v primerih od a) do e) v dvomu značaj podjetja, odločuje okolnost, da li zaposluje podjetje najmanj 20 delavcev.

Izvolitev zborničnih članov.

Člen 4. — Zbornični člani in njih namestniki se volijo potom enakega, neposrednega in tajnega glasovanja za dobo 5 let. Volitve se vršijo na podlagi čistega proporca z obveznimi kandidatskimi listami in se vršijo oddeljeno za vsaki odsek.

Celo zbornično področje tvori eno volilno okrožje.

Ako se v času volilne periode izprazni več kot tretjina mest rednih članov v posameznem odseku vsled odpada članov in namestnikov, se imajo izvesti naknadne dopolnilne volitve za dotični odsek. Mandat članov, izvoljenih pri naknadnih volitvah, traja toliko, kolikor bi trajal mandat članov na katerih mesto so prišli.

Zbornica more v plenarni seji skleniti, da se dopolnilne volitve izvršijo za vsa izpraznjena mesta. O potrebi ali umestnosti dopolnilnih volitev sme zbornica staviti ministru trgovine in industrije svoje predloge.

Aktivna in pasivna volilna pravica.

Člen 5. — Aktivno volilno pravico imajo:

1. osebe, ki v zborničnem področju vrše samostojno kako trgovsko, obrtno ali industrijsko podjetje ali kako bančno ali rudarsko podjetje;
2. družabniki javnih trgovskih družb, javni družabniki komanditnih družb s pravico podpisovanja trdke;
3. člani upravnega odbora delniških družb s pravico podpisa;
4. sodno protokolirani poslovodje družb z omejeno zavezo;
5. člani upravnega odbora pridobitnih in gospodarskih zadrug, kreditnih zadrug in hranilnic ki imajo pravico zastopati zadrugo in so registrirani pri sodišču;
6. člani upravnega odbora rudarskih družb s pravico podpisa;
7. upravniški državnih, oblastnih in občinskih podjetij;
8. ravnatelji trgovskih, bančnih ali industrijskih podjetij, ki morejo polnodeljavno podpisovati za podjetje, bodisi sami, bodisi skupno z drugo osebo;
9. upravniški zalog in filijalk teh podjetij, ki so pooblašteni, da polnodeljavno obvezuje podjetje.

Pri podjetjih, ki so v zakupu, pripade volilna pravica zakupniku. Za maloletne in za osebe, ki imajo kakšen obrt in ki se nahajajo pod varstvom ali skrbstvom, izvršujejo volilno pravico njih poslovodje.

Za zapuščinske mase, ki imajo kakšen obrt, izvršujejo volilno pravico upravniški. Poleg navedenih pogojev je za aktivno pravico še potrebno, da izpolni dotična oseba sledeče pogoje:

1. da uživa v polni meri vse državlanske pravice;
2. da je državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;
3. da izvršuje gospodarsko funkcijo, na podlagi koje ima aktivno volilno pravico, najmanj leto dni brez prekinitev, računajoč do dneva, ko so izloženi volilni imeniki;
4. da stalno biva v zborničnem področju;
5. da podjetje, od katerega je odvisna njegova volilna pravica, faktično obratuje in da je po zakonu pooblaščen za posle, koje vrši.

Aktivno volilno pravico imajo tudi ženske osebe, ako izpolnijo prednje pogoje.

Člen 6. — Za redne zbornične člane in njih namestnike smejo biti izvoljene osebe moškega spola:

1. ki imajo aktivno volilno pravico in izvršujejo gospodarsko funkcijo, na podlagi katere imajo volilno pravico, nepretrgoma na zborničnem področju najmanj dve leti, računajoč do dneva razgrnitve volilnih imenikov;
2. ki so dovršili 30. leto življenja;
3. ki stalno stanujejo na področju zbornice in
4. niso izvzeti od glasovanja.

Pasivno volilno pravico imajo volilci samo v onem odseku, v kojem imajo aktivno volilno pravico.

Osebe, izvzete od pasivne volilne pravice.

Člen 7. — Ne morejo biti izvoljeni:

1. aktivni zbornični uradniki;
2. osebe, ki so na dan, ko se izlagajo volilni imeniki, že dva meseca v zaostanku a plačanjem ali polaganjem računov, koje so dolžni zbornici na podlagi pravomočne sodbe ali sodne poravnave;
3. osebe, ki so v zaostanku s polaganjem računov o upravi kakšnega zborničnega zavoda ali podjetja;
4. osebe, ki imajo v zakupu kakšno zbornično podjetje;
5. osebe, ki brez zadostnega opravičila ne sprejmejo izvolitve v zbornico ali predložijo kasneje ostavko na mandat, toda samo za tekočo in naslednjo volilno periodo.

ZELEZNIŠKA PROGA MED MESTOM IN LUKO BAKAR.

Kakor se doznava iz krogov direkcije za zgradbo novih prog, se bo še tekom tekočega leta pričela gradnja proge med mestom in luko Bakar.

SEKCIJA TRGOVCEV Z ŽIVINO PRI SRESKEM GREMIJU TRGOVCEV V CELJU.

V smislu sklepa, storjenega na sestanku trgovcev v Rogatcu, sklicuje Sreski gremij trgovcev v Celju za nedeljo dne 24. julija t. l. sestanek vseh pri gremiju včlanjenih trgovcev z živino. Sestanek se bo vršil v restavracijskih prostorih hotela »Pošte« v Rogaški Slatini. Na sestanku se bo ustanovila sekcija te važne trgovske panoge in je le želiti, da se vabilu, katerega so vsi prizadeti dobili, tudi vsi odzovejo.

SESTANEK TRGOVCEV V KOZJEM.

Sreski gremij trgovcev v Celju sklicuje za četrtek dne 24. julija t. l. sestanek trgovcev iz sodnega okraja Kozje, ki se bo vršil ob 10. uri predpoldne v gostilniških prostorih g. Ivana Koželja v Kozjem. Na ta sestanek je povabljen tudi obrtno zadrugi nadzornik g. Ignac Založnik, katerega je gremij naprosil, da pojasni članom iz tega okraja odlok ve-

mogovnikov ima že občutno škodo. Premogovniki v Južnem Walesu naročil po sedanjih nizkih cenah sploh ne sprejemajo. Kakor znano, ima Južni Wales najboljši premog, tam je Cardiff. Povpraševanje iz Francije je zelo ponehalo; saj smo že pisali, da so Francozi izdali prepoved za uvoz tujega, torej v prvi vrsti angleškega premoga. Francozi bodo dobivali koks rajši iz Nemčije, v zameno za železno rudo. Na italijanskem trgu se bori angleški premog s hudo nemško konkurenco.

Ljubljanska borza.

Tečaj 18. julija 1927	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h gold.	—	22.835
Budimpešta 1 pengő	9.90	—
Curih 100 fr.	1093.50	1096.50
Dunaj 1 šiling	7.9975	8.0275
London 1 funt	275.90	276.70
Newyork 1 dolar	56.70	56.90
Pariz 100 fr	—	223.50
Praga 100 kron	168.20	169. —
VALUTE:		
Italijanska lira 100 lir	303.50	305.50

Trgovina.

Živinski in kramarski sejm v Semiču se bo vršil 25. t. m., ker je 24. t. m. nedelja.

Statistika zunanje trgovine za I. 1926. V založbi generalne direkcije carin je izšla statistika zunanje trgovine za leto 1926. Poleg srbskega ima tudi francosko besedilo, v statističnem delu pa podatke o tranzitu.

Konkurenca celuloze na evropskem jugu. Iz Belgrada poročajo, da je prodaja češkoslovaške celuloze na trgih Balkana, Italije in Levante v zadnjih mesecih veliko trpela vsled švedske in finske konkurence. Uvoz češkoslovaške celuloze v Italijo je na račun švedskega importa padel za 25 odstotkov, uvoz na balkanske trge na račun švedske in finske konkurence za 15 do 20 odstotkov, uvoz v Levanto je pa sedaj skoraj ves v znamenju finske celuloze.

Industrija.

Ogrski mlini se pripravljajo na novo mlevno kampanjo. [Prejšnja leta je mlelo v Budimpešti 12 velemlinov, letos se jih je pripravilo za novo kampanjo samo 6. Za dnevno kapaciteto 60 vagonov prikrojeni mlin Viktorja tudi v bodoči kampanji ne bo delal, ker zahteva obratovanje tega ogromnega podjetja tako veliko glavnic, da jo je nemogoče spraviti skupaj. Vemo že davno, da se ogrskemu mlinarstvu ne godi dobro.

Češkoslovaška tekstilna tovarna v Kočevju. Iz jugoslovanskih in češkoslovaških finančnikov obstoječ konsorcij bo zgradil v Jugoslaviji veliko tekstilno to-

varno, in pravijo, da bo to največje jugoslovansko tekstilno podjetje. Tovarno bodo zgradili v Kočevju in so s stavbnimi deli že pričeli. Upajo, da bo tovarna že letos dograjena in da bo najkasneje z začetkom bodočega leta lahko pričela obratovati. Vse stroje in ves strojni material bo dobavila Češkoslovaška.

Ali ostane jekleni kartel? Luksemburški poučeni krogi računijo s tem, da bo mednarodni jekleni kartel obstojal skoraj gotovo še naprej, tudi v slučaju, da ne pride do francoskonemškega trgovskega dogovora. Nemška železna industrija se je svoj čas izrekla za vstop v jekleni kartel le s pogojem, da se sklepe trgovske pogodbe med Nemčijo in Francijo vsaj do 1. julija 1927. Takrat so hoteli s tem pogojem doseči hitro ureditev železnega trga, ki je bila za vse kontrahente največjega pomena.

Denarstvo.

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 8. julija 1927. (Vse v milijonih dinarjih, v oklepajih razlika napram izkazu z dne 30. junija.) Aktiva: kovinska podlaga 493.7 (+ 2.4), posojila na menice 1038.1, na vrednostne papirje 187.6, skupaj 1225.7 (+ 58.1); saldo raznih računov 1521.2 (+ 1.0); pasiva: bankovci v obtoku 5432.7 (+ 137.4), državne terjatve 225.2 (+ 12.7), obveznosti po žiru 1047.2, po raznih računih 482.2, skupaj 1529.4 (— 87.6), bilančna vsota 9767.9 (+ 62.6); ostale postavke neizpremenjene.

Avtobanka na Ogrskem. Ogrska Hipotečna Kreditna banka se pogaja z velikimi trgovci in zastopniki avtomobilne industrije glede ustanovitve velike avto-banke. Z dovoljenjem obrovkov bi banka avtomobilno trgovino zelo pospešila. Poleg Hipotečne banke hoče ustanoviti tako podjetje tudi Nemška avtobanka; s pomočjo angleškega konsorcija bi dala dve tretjini potrebne glavnice, ostalo tretjino bi pa dali ogrski avtomobilni trgovci. Konkurenca dveh skupin bo izvedbo načrta gotovo pospešila.

Promet.

Amerikanci in ogrski telefon. Ameriška Standard Electric Co je dobila delniško večino ogrske telefonske tovarne d. d. Ameriški konsorcij bo ogrsko tovarno popolnoma predelal in zelo razširil ter bo prišel z novim nakupom do udeležbe na izgradbi evropskega telefonskega omrežja. Nekaj delnic telefonske tovarne si je nabavila tudi Nižjeavstrijska Eskomptna družba.

Davki in takse.

Državna trošarina in takse. Dohodki od državne trošarine so znašali v aprilu 45.902.777.11 Din, v maju pa 48.600.085.62 dinarjev. Obakrat so bili dohodki znatno manjši kot je bilo določeno v proračunu in sicer v aprilu za 18.645.444.55, v maju pa za 17.417.009.99 Din. Dohodki od taks

kateri se razdele stroški pravično za celokupno občino. Tudi električni daljnovodi so ceste, po katerih se prevaža električni tok (beli premog). Interes na teh žičnih cestah ima torej vse prebivalstvo. Na podlagi te ideje se je v francoski Lotaringiji ustanovil poseben ključ, po katerem nosijo stroške za električne naprave po eno tretjino država, eno tretjino konzumenti in eno tretjino davkoplačevalci dotičnih elektrificiranih občin. Uporabljali so se seveda še drugi ključ; pri vsem tem pa je poudarjeno, da je država dolžna skrbeti in pospeševati elektrifikacijo poljedelstva.

Ker nas sedanje metode ne bodo dovedle do zaželenega cilja, temveč do novih razočaranj, moramo kreniti na nova pota, ako hočemo problem elektrifikacije smoteno rešiti. Imeti moramo pred očmi, da gradnja elektraren ni samo tehnično, nego eminentno gospodarsko vprašanje. In ravno gospodarski momenti odločajo v bistvenem pogledu o žitju in bitju teh za narodno gospodarstvo zelo pomembnih in zelo koristnih produkcijskih center.

Ali ste že član »Trgovskega društva Merkur v Ljubljani«? — Če ne, prijavite čimprej svoj pristop!

so znašali v maju 86.694.009.07 Din in so bili za 1.085.545.79 Din večji kot je bilo določeno v proračunu.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Kamniku naznanja, da ima svojo pisarno sedaj v hiši št. 46, pritličje, poleg trgovine Stergar, ali nasproti lekarne. Urađuje se vsaki ponedeljek in petek dopoldne. — Načelnstvo

Produkcija kisa

družba z o. z.

Ježica pri Ljubljani

proizvaja letno čez pol milijona litrov naravnega aromatskega kisa.

Jedilni kis iz najfinejšega

špirita 12 %.

Namizni kis iz pristnega

vina 10 %.

V jakosti brez konkurence.

Prepričajte se o prvovrstni kakovosti našega izdelka!

RAZNO.

Smrtna kosa. Družini Antona Tonejca, lastnika kavarne »Evropa« v Ljubljani in restavracije »Lovački rog« v Zagrebu, je prizadela usoda zelo krut udarec. Oropala jo je nadebudnega, marljivega in ljubljene sina Joškota. Na izletu z motornim kolesom je v četrtek zvečer pri Kranjski gori ponesrečil in v nedeljo popoldne preminul, ne da bi po nesrečnem padcu s kolesa sploh prišel do zavesti. Pokojni je končal realko, obiskoval razne strokovne šole in je naposled prakticiral v restavraciji, da bi mogel nekoč slediti v obrtu svojemu očetu. Iz naročja starišev in širokega kroga prijateljev ga je iztrgala usoda komaj 23 let starega. Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje.

Stališče obrtnišva napram stanovanjskemu zakonu. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je na svoji seji dne 15. julija t. l. razpravljala o stanovanjskem zakonu in je soglasno sklenila podati naslednjo izjavo: S 1. novembrom t. l. se namerava ukiniti stanovanjski zakon, ki je v letih po vojni v dokajšnji meri oviral razvoj obrta in povzročal v obrtniških vrstah občutno pomanjkanje dela. Obrtništvo ne uživa v stanovanjskem zakonu nobene zaščite, je pa tudi prepričano, da bo odprava tega zakona s prostim izmenjavo stanovanj omilila stanovanjsko krizo ter v znatni meri vplivala na gradbeno podjetnost. Glede na to, da

ZASTOPNIŠTVA ZA FRANCOŠKE TVRDKKE.

Naslednje francoske tvrdke iščejo agilne in vestne zastopnike za naše kraje: J. M. Monmousseau-Montrichard (Loir & Cher) France; — peneča se vina (šampanjska metada) — Belo turensko vino v sodčih ali rezervoarjih, lahko služi za izdelovanje penečih se vin. — Paul Marinot — Beaune (Cote d'Or) France; — fina in navadna vina, zlasti burgundska. — A. De Marconnay de Lesseville Frères — Brain s/Allonnes (M. & L.) pres Saumur, France; — peneča se vina, Anjou, Saumur, Touraine. — Société des distilleries Paul Boulenger — 52 à 50, place de l'Englise, Pantin, France; — destilacijski izdelki, fini likerji (Crème de Cassis, Triple sec, Curacao, Chery Brandy, Peppermint, grog itd.) sirupi, vermut, Eau de Cologne, češnje, marelice, hruške v žganju, rum itd. — Petitjean — 9. rue St. Merri, Paris, France; — konzerve: ribe, mesne, sočivne, sadne. — Hoshart-Fourmartin Fabrique de conserves — Place de Capeure, Boulogne s. Mer, France; — ribje konzerve. — A. Blayac Aine — Salon de Provence, France; — marseillesko milo, olivno olje (jedilno, industrijsko in tehniško). — Bouchon

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznourstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznourstno
rudninsko vodo.

Lastna prazarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.

Ceniki na razpolago.

Telefon št. 2666.

je stanovanjski zakon za obrtništvo škodljiv, se izreka načelnstvo Zveze obrtnih zadrug za čim prejšnjo ukinitve stanovanjskega zakona! — Načelnstvo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Narodno gospodarstvo v ljudski šoli. Na neki anketi je izjavil češkoslovaški minister Engliš, da namerava sporazumno z naučnim ministrom vpeljati pouk o narodnem gospodarstvu kot učni predmet v vseh šolah, višjih in nižjih, celo na ljudskih šolah. Seveda se bo na teh šolah poučevalo na prav preprost način, a vseeno bodo že najmlajši učenci imeli pojem o tej posebno danes veljavni stroki.

Slabi izgledi za letino krompirja. Po vesteh, ki jih je prejelo poljedelsko ministristvo iz raznih pokrajin, bo pridelek krompirja letos zelo slab. V mnogih krajih je namreč pritisnila velika suša, tako da krompir ne more uspevati.

Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 14 hlapecev, 2 poljska delavca, 2 kovača, 1 monter za vodovod, 10 rudarjev, 1 kovinostrugar, 2 čevljarja, 1 mesar, 4 tesarji, 2 mlinarja več vajencev (ključavničarske, mizarske, pekarske, pečarske, slikarske, kleparske obrti in trgovske stroke), 35 kmečkih dekel, 2 natakarici, 1 blagajničarka v kavarno, 2 kuharici v restavracijo, 2 gospodinji, 2 sobarici, 9 kuharic, 20 služkinj, 1 postrežnica, 2 varuški, 5 tovarniških delavk, 2 kuharici k financiarjem, 3 pomožne tkalke, 1 tekačica v trgovino cvetlic, 1 šiviljska vajenka.

Specijalna živinorejsko-poljedelska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje sprejem učencev za šolsko leto 1927/28, ki se prične začetkom novembra t. l. Šola, ki se je preosnovala v specialno kmetijsko šolo, je urejena kot doslej in

ka se more med drugim doseči s skupnim delovanjem podeželskih elektraren.

Podeželska elektrifikacija v mnogih slučajih ne more biti rentabilna, ako jo posmatramo s suhega stališča proizvajalca toka. Kmet ne premore visoke cene za električni tok, njegov konsum za luč pa je minimalen. V takih primerih morajo javni faktorji priskočiti na pomoč in omogočiti nadaljni razvoj omrežja. Kakor smo uvideli, videli, so druge države že davno spoznale potrebo z denarnimi in moralnimi sredstvi podpirati podeželsko elektrifikacijo. Pomagati kmetu, da s pomočjo električnega toka zviša svojo produkcijo, to ni zadeva posameznika, nego skupen narodno-gospodarski program države.

V takih slučajih se morajo stroški za kapital pri odjemalcih znižati in del teh stroškov prevzeti na državo, odnosno javnopravne ali gospodarske korporacije in ustanove. Višina tega dela stroškov za kapital, katerega naj prevzame država, se zamore ugotoviti na podlagi rentabilitetnega računa na ta način, da se omogoči prodaja električnega toka po konkurenčnih cenah. Mnogokrat pa se določa ta podpora po drugih smernicah.

Pri občinskih cestav, katere se grade in vzdržujejo na skupne stroške občanov, se mora najti možnost, po

Groslisti, ki iščejo odjemalcev med trgovci na deželi, morajo inserirati v »TRGOVSKEM LISTU«!

ima dva oddelka: 1. celoletno šolo, ki traja eno leto in je pripravna za kmetijske sinove iz cele ljubljanske oblasti, tudi za one iz vinorodnih krajev in 2. zimsko šolo, ki je namenjena samo za učence iz nevinorodnih krajev, zlasti za Gorenjce in traja dve zimi po 5 mesecev, skupaj torej 10 mesecev. Celoletna šola ima pred zimsko to veliko prednost, da učenci tudi praktično izvršujejo vsa dela v gospodarstvu po naukih, ki jih slika v šoli. Učenci imajo v zavodu vso oskrbo in so vedno pod strogim nadzorstvom. Sprejemni pogoji so sledeči: a) starost ne manj kot 16 in ne več kot 22 let; b) moralna neoporečnost; c) telesno in duševno zdrav; d) z uspehom dovršena osnovna šola. Učenci se dele na državne in privatne. Državni učenci se šolajo na državne stroške (brezplačno), privatni pa na lastne stroške. Preskrbnino, ki jo plačujejo privatni učenci, določa kmetijsko ministrstvo. Za letošnja 150 Din mesečno za sinove kmetijskih staršev, 300 Din mesečno za ostale. Državne učence izbirajo posebne sreske komisije. Prosilci za državna (prosta) mesta morajo na podlagi razglasa sreskega poglavarstva v določenem roku predložiti svoje prošnje sreskim poglavarstvom, ki povabijo nato prosilce k pregledu. Prošnje izbranih prosilcev se preko velikega župana predlože ravnateljstvu šole, ki izmed njih sprejme dve tretjini vseh prosilcev kot državne (brezplačne) učence, ostale pa odkloni, oziroma jih priporoča z sprejem v druge šole. Vsi sprejeti državni učenci morajo biti sinovi kmetovalcev iz ljubljanske oblasti in se morajo njih stariši zavezati, da ostanejo po končanem šolanju na domačem posestvu. V obratnem slučaju morajo povrniti državi vse stroške šolanja. Državni učenci dobivajo šolske potreščine od zavoda. — Privatne (plačujoče) učence sprejema ravnateljstvo šole na podlagi razpisa v listih direktno in je vlagati prošnje za plačujoča mesta naravnost pri ravnateljstvu šole do 15. septembra t. l. Prošnji je priložiti sledeče listine: 1. domovnico, 2. krstni list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. zdravniško izpričevalo o telesnem in duševnem zdravju, 5. navedbo izpričevalo, 6. izjavo starišev ali varuhov, s katero se zavezujejo plačevati stroške šolanja, oziroma vslužaju predčasne, neutemeljene zapustitve zavoda, povrniti državi stroške šolanja, 7. kdor se želi šolati proti znižani preskrbnini, mora predložiti še potrdilo občinskega urada, da so stariši kmetijskega stanu. Prošnje morajo biti lastnoročno pisane in s prilogami vred po tarifnem zakonu pravilno kolkovane. Priloge pod 1., 4., 5., 7. se kolkujejo z

20 Din, one pod 3. s 5 Din in pod 6. z 2 Din. Prošnje je kolkovati s 5 Din in priložiti kolek za 20 Din. — Letos se bo sprejelo v zavod 50 gojencev in sicer 30 v celoletno šolo in 20 v I. tečaj zimsko šole, od teh do 35 na brezplačna mesta. Točnejša pojasnila daje ravnateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu, pošta Novo mesto.

Drobne vesti. — **Hranilne vloge** v Avstriji so se zvišale v maju skoraj za 26 milijonov šilingov. Zvezni obrati izkazujejo za čas od 1. januarja do 30. aprila 1927 prebitok 2.970.000 šil. — Mlin Union d. d. v Osijeku bo investicije valoriziral in bo dvignil delniško glavnicu od 7 1/2 na 12 mil. dinarjev z izdajo 22.500 novih delnic v razmerju 3 nove na 5 starih gratis. — **Obrtna Kreditna banka** v Belgradu zvišuje z emisijo 20.000 novih delnic po 100 Din svojo glavnicu od 3 na 5 milijonov dinarjev. — Čehi bodo znižali **sladkorno** ceno v domači porabi. — V Belgradu se je vršila ponudbena obravnava v licitaciji za položitev jugoslovanskega omrežja kablov, na daljše razdalje. Ponudbe so stavile: Deutsche Kabelwerke A. G., Berlin; tvrdka Siemens in Halske A. G., Berlin; »Telegrafica« d. d. v Pragi; »Tungstram A. G., Berlin; Novosadska tovarna kablov. Gre za več milijonov dolarjev. Ponudbe bo pregledala posebna komisija in jih bo predložila ministrskemu svetu, ki bo izrekel zadnjo besedo. — V New Yorku so ustanovili z glavnicu treh milijonov dolarjev banko **International Germany Trust Co.**, ki bo imela nalogo poglobitve finančnih odnosov med Nemčijo in Ameriko. — Znana budimpeška tvrdka **Ganz Danubius** je zvišala delniško glavnicu od 9.450.000 na 11.700.000 pengö. — Pogajanja med švedsko vlado in med družbo **Grängesberg** o podaljšanju obstoječe pogodbe glede izkoriščanja bogatih železnih rudnikov na severnem Švedskem, so končana. Pogodba, ki je veljala doslej do leta 1937, je podaljšana do leta 1947. Vplivala je zelo izjava nemških konsumentov, da bodo svojo potrebo krili drugje, če se jim dovoz rude ne zagotovi čez leto 1937. — **Süddeutsche Donauschiffahrtsgesellschaft** je imela v preteklem poslovnem letu zgubo 188.000 mark. — **Vprašanje industrijskih obveznic** v Jugoslaviji, o katerem debatirajo že dve leti, bo najbrž v kratkem rešeno in upajo, da bo potem jugoslovanska industrija lahko dobila nove in cenene kredite.

Po svetu. — V vseh hranilnicah nemške države je bilo na koncu maja nad 3967 milijonov mark hranilnih vlog proti 3854 milijonom na koncu aprila; vloge rastejo od meseca do meseca. — Med

Harrimanom in ruskim koncesijskim komisarjatom se je dosegel sporazum o nadaljni koncesiji glede izkoriščanja **manganove rude**. Harriman je dobil dovoljenje, da sme izrabljati angleške instalacije v manganovem okraju. — Zaposlenost pri **Alpine Montan** je trajno zadovoljiva. Položaj je tem boljši, ker se je domača prodaja v zadnjih mesecih zelo dvignila in se ni treba toliko brigati za eksport. Torej tako kot na Nemškem. — Med delodajalci in delojemalci češke industrije **porcelana** je nastal mezdni spor. Po ponovnih pogajanjih je spor, ki bi bil tej industriji zelo škodoval, sedaj poravnal. — Češki podjetji **vžigalnice Schell** in **Solo** sta se dogovorili o skupnem prodajnem uradu za domači trg z imenom »Luma«, dr. z o. z., Praga. — Angleška zbornica je odklonila spremenijski predlog, naj bi se **sladkorni davek** odpravil. Vlada je izjavila, da bi odprava tega davka pomenila letno zgubo 11 1/2 mil. funtov. — V **poljski železni industriji** je nastopilo nazadovanje konjunktura; od srede junija naprej se je število inozemskih naročil zelo zmanjšalo, domače povpraševanje gre pa le za manjšimi množinami. — Do 30. junija so bile ogrske delniške družbe obvezane, da morajo **prepisati delnice**, glase se na krone, na pengö. Kar jih še ni prepisanih, ostanejo v depotu in se mora plačati zanje posebna depotna pristojbina. — **Rumunska trgovska bilanca** je zaključila prvih pet mesecev z aktivnim saldonom 1002 1/2 mil. lejev, dočim je bil lanski saldo istih mesecev za 1636 milijonov lejev pasiven. Letošnji eksport je znašal 15300 milijonov lejev. — Ogrska vlada hoče v najbližjem času poddržati vsaj del prejšnje **Južne železnice** in sicer v obliki fuzioniranja z ogrskimi državnimi železnicami. V gospodarskih krogih zahtevajo z ozirom na poslovanje Južne železnice, ki računi z gospodarskimi potrebami in se po njih ravna, naj se ta duh ohrani tudi po fuziji in naj dobi dosedanje vodstvo Južne železnice vpliv tudi pri državnih železnicah. — Ogrske banke so sklenile, da ne bodo objavljale **polletnih bilanc**. — Britansko-ogrška banka je ponudila rumunski vladi veliko **posojilo**. — Nemški **Rensko-westfalski** premogovni sindikat namerava po končanih prisilnih reparacijskih dajstvih skleniti s francoskimi tovarnami dolgoletne pogodbe o **dobavi premoga in koksa**. S tem bi Nemci veliko pridobili, ker je reparacijski premog veliko cenejši kot pa če je prodan v prosti trgovini. — **XV. praški velesejm** se bo vršil od 18. do 25. septembra. Zlasti številni obiski se obeta iz Italije, kar se doslej še ni zgodilo. Razen po železnici se

bodo pripeljali Italijani v ca 50 avtomobilov. Zelo velik obisk naznanjajo tudi Brazilci. — Češkoslovaška **industrija špirta**, konsumenti itd. so zahtevali, naj se davek na špirit zniža. Finančna uprava pa noče o tem nič slišati. — Pogajanja o obnovitvi poljskega **petrolejskega kartela** so se spet razbila. — Pri Vilni na Poljskem so zgradili novo tovarno **celuloze**; zaenkrat 600 delavcev, pozneje 1000. Skoraj vse blago bo šlo v Belgijo. — Zastoj v prodaji rumunskih steklenih izdelkov je poživil pogajanja o ustanovitvi vseserumskega **steklenega kartela**. Kartelu hoče pristopiti 20 tovarn. — Večina članov poljskega finančnega sveta se je izrekla proti nameravani **valorizaciji carine**. — Rumunska železniška direkcija se je obrnila na več sosednjih držav, naj bi ji posodile **vagone**. — Da znižajo pasivnost **trgovske bilance**, bodo uvedli Poljaki obširne importne omejitve, od 25 do 50%, zlasti na trdo usnje, na čevlje, tekstilije, konfekcijske predmete, trikotažo in svilo. — Poljedelski odbor češkoslovaškega državnega zbora je sprejel resolucijo, naj predloži vlada zakon o zavarovanju živine in proti elementarnim nepravilnostim na podlagi prostovoljnega pristopa.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejmsko poročilo (dne 12. t. m.). Prignalo se je 12 konj, 15 bikov, 218 volov, 476 krav in 13 telet, skupaj 734 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8.50 do 9 Din, poldebili voli 7 do 7.50, plemenski voli 5.50 do 7, biki za klanje 6.75 do 7.50, klavne krave debele 6.25 do 7, plemenske krave 5.50 do 6, krave za klobasarje 3.75 do 4, molzne krave 5.50 do 6.50, breje krave 5.50 do 6.50, mlada živina 6.50 do 8.25. Prodalo se je 460 komadov, v Italijo 14 komadov, v Avstrijo 118 komadov. — Volovsko meso 1 kg 10 do 18, telečje meso 15 do 22.50, svinjsko meso sveže 17 do 27.50 Din.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave smirkovega platna, šip za okna; do 26. t. m. glede dobave raznih čopičev. Predmetni pogoji so na vpogled pri Ekonomskem odelenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci prejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave različnih rudninskih olj.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Kompletne potrebščine
za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike, kakor
tudi sukance, svilo za šivanje v vseh barvah,
vezenino, čipke in razne porte kupite najcenejše pri

Josip Petelinc-u
Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
Na veliko!

Pozor! Znižane cene! Pozor!

Velika izbira dvokoles, motorjev, vsakovrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pnevmatik, po zelo znižani ceni. Posebni oddelki za popravila, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šiviljskih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

'Tribuna' F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Razpošiljalnica sira
Franc Žmitek
Bohinjska Bistrica.

Stalna zaloga bohinjskega sira v različnih hlebcih od 15—80 kg teže, kakovost ne zaostaja prav nič za pravim švicarskim ementalcem. Postrežba točna. Cene konkurenčne. — Zahtevajte ponudbe.

'KVERTA'

DRUŽBA Z O. Z.
tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot števil. 1
Karlovska cesta števil. 2.

Naročajte in
širite povsod
TRGOVSKI
— LIST! —

TRGOVCI, POZOR!

MINERVA
namizno olje

v priznano neprekosljivi pred-
vojni kvaliteti se zopet dobi pri
veletrgovcih v Ljubljani.

LJUBLJANA - GREGORČIČEVA ULICA 23 - TEL. 2552

TISKARNA MERKUR
TRG.-IND. D. D.
SE PRIPOROČA
ZA TISK VSAKOVRSNIH
TISKOVIN ZA TRGOVCE, OBR-
NIKE, INDUSTRIJCE IN URADE.
LASTNA KNJIGOVEZNICA.

Veletrgovina kolonijalne
in špecerijske robe

IVAN JELAČIN, Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenike